

Karta modułu/przedmiotu

Informacje ogólne o module/przedmiocie		
1. Kierunek studiów: <i>analityka medyczna</i>		2. Poziom kształcenia: jednolite studia magisterskie
4. Rok: V		3. Forma studiów: stacjonarne
6. Nazwa modułu/przedmiotu: STATYSTYKA MEDYCZNA		5. Semestr: IX
7. Status modułu/przedmiotu: Obowiązkowy		
8. Jednostka realizująca moduł/przedmiot, adres, e-mail: Zakład Statystyki, ul. Ostrogórska 30; 41-200 Sosnowiec; aowczarek@sum.edu.pl		
9. Imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej za realizację modułu/przedmiotu: dr hab. inż. Aleksander Owczarek		
10. Założenia i cele kształcenia modułu/przedmiotu: Przybliżenie studentom Analityki Medycznej niezbędnego dziś narzędzia badawczego jakim jest w naukach biologiczno-medycznych analiza statystyczna. Opanowanie umiejętności wyciągania trafnych, maksymalnie wiarygodnych wniosków w sytuacji, gdy do dyspozycji jest wiele danych, a każda z nich jest trochę inna od pozostałych i może sugerować coś innego. Metodologia analizy i przetwarzania informacji oraz przedstawiania wyników doświadczeń ze szczególnym uwzględnieniem wymagań stawianych pracom magisterskim.		
11. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji: Podstawowy poziom matematyki obejmujący program liceum.		
12. Efekty kształcenia		
Numer przedmiotowego efektu kształcenia	Przedmiotowe efekty kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia zawartych w standardach
P_W01	zna podstawowe metody informatyczne wykorzystywane w medycynie laboratoryjnej, w tym medyczne bazy danych, arkusze kalkulacyjne i podstawy grafiki komputerowej;	B.W19
P_W02	zna podstawowe metody analizy statystycznej wykorzystywane w różnych typach badań populacyjnych i diagnostycznych;	B.W20
P_U01	potrafi oceniać rozkład zmiennych losowych, wyznaczać średnią, medianę, przedział ufności, wariancję i odchylenia standardowe, formułować i testować hipotezy statystyczne;	B.U11
P_U02	potrafi dobierać odpowiednie metody statystyczne w opracowywaniu wyników obserwacji i pomiarów;	B.U12
P_U03	potrafi posługiwać się programami komputerowymi w zakresie edycji tekstu, grafiki, analizy statystycznej, przygotowania prezentacji oraz gromadzenia i wyszukiwania potrzebnych informacji, pozwalających na konstruktywne rozwiązywanie problemów w różnych typach badań populacyjnych i diagnostycznych;	B.U13 B.U14
P_K01	potrafi wyciągać i formułować wnioski z własnych pomiarów i obserwacji;	B.K1

13. Formy zajęć w odniesieniu do efektów kształcenia

Numer przedmiotowego efektu kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych				
	wykład	seminarium	ćwiczenia	inne	e-learning
P_W01	X	X			
P_W02	X	X			
P_U01	X	X			
P_U02	X	X			
P_U03					
P_K01	X	X			

14. Treści programowe

14.1. Forma zajęć: Wykłady		Liczba godzin
W1	Wprowadzenie do statystyki matematycznej. Prawdopodobieństwo. Rozkład normalny (Gaussa-Laplace'a). Kształt krzywej rozkładu normalnego. Pole pod krzywą standardowego rozkładu normalnego. Rozkład normalny jako model prawdopodobieństwa.	2
	Niektóre inne rozkłady zmiennych losowych. Rozkład Studenta. Rozkład dwumianowy. Rozkład Poissona. Rozkład Fishera-Snedecora i χ^2 . Wnioskowanie statystyczne. Przedziały ufności. Wstęp do testowania hipotez statystycznych.	2
W2	Hipotezy statystyczne. Test statystyczny. Obszar krytyczny i reguły decyzyjne.	3
	Wybrane testy statystyczne. Parametryczne testy istotności. Porównanie średnich – testy dla zmiennych niezależnych i zależnych. Nieparametryczne odpowiedniki testów parametrycznych.	3
W3	Analiza związków między dwiema cechami statystycznymi. Analiza związków między cechami niemierzalnymi. Tabela kontyngencji 2x2. Współczynnik Yule'a. Test χ^2 , poprawka Yatesa, test dokładny Fishera.	1
W4	Nieparametryczne testy istotności. Test niezależności (chi-kwadrat). Test U Manna-Whitney'a (próby niezależne). Test kolejności par Wilcozona (próby zależne). Testy zgodności (m. in. z rozkładem normalnym – Shapiro –Wilka).	2
W5	Tabele kontyngencji. Przedziały ufności. Iloraz szans (OR) i jego zastosowanie w badaniach klinicznych.	1
	Stosowanie testów statystycznych do porównywania metod diagnostycznych. Pojęcie czułości i swoistości diagnostycznej, wartości predykcyjnych dodatnich i ujemnych. Analiza krzywych ROC (Receive operating characteristic); pole pod krzywą ROC (AUC).	1
Łącznie		15h
14.3. Forma zajęć: Ćwiczenia		
	Nie dotyczy	

14.2. Forma zajęć: Seminaria		
S1-S2	Wybrane testy statystyczne. Parametryczne testy istotności. Porównanie średnich – testy dla zmiennych niezależnych i zależnych. Nieparametryczne odpowiedniki testów parametrycznych.	2
S3-S4	Analiza regresji i korelacji. Test istotności dla współczynnika korelacji liniowej Pearsona. Nieparametryczna alternatywa współczynnika korelacji Pearsona – współczynnik korelacji rang Spearmana.	2
S5-S6	Analiza związków między dwiema cechami statystycznymi. Tabela kontyngencji 2x2. Współczynnik Yule’a. Test χ^2 , poprawka Yatesa, test dokładny Fishera.	2
S7-S9	Jednoczynnikowa parametryczna analiza wariancji ANOVA (dla wielu prób niezależnych). Model podstawowy. ANOVA z powtórzeniami – dla wielu prób zależnych.	3
S10-S11	Analiza wariancji - testy post-hoc. Analiza kontrastów. Nieparametryczna analiza wariancji dla wielu prób niezależnych – test Kruskala-Wallisa) oraz zależnych – test Friedmanna.	2
S12-S13	Tabele kontyngencji. Iloraz szans (OR) i jego zastosowanie w badaniach klinicznych.	2
S14-S15	Stosowanie testów statystycznych do porównywania metod diagnostycznych. Pojęcie czułości i swoistości diagnostycznej, wartości predykcyjnych dodatnich i ujemnych. Analiza krzywych ROC (Receive operating characteristic); pole pod krzywą ROC (AUC).	2
		15h
Łączna liczba godzin z przedmiotu		30h
15. Metody kształcenia		
15.1. Wykład	wykład informacyjny, opis, objaśnienie i wyjaśnianie, uczenie się programowe – studenci przyswajają gotową wiedzę, podaną przez nauczyciela	
15.2. Seminaria	dyskusja, metody aktywizujące (metoda przypadków, metody sytuacyjne) przy użyciu komputera z zastosowaniem profesjonalnego programu statystycznego STATISTICA PL. wersja 10; ćwiczenia tablicowe	
15.3. Ćwiczenia	Nie dotyczy	
15.4. Inne	Nie dotyczy	
15.5. e-learning	Nie dotyczy	

16. Sposoby weryfikacji efektów kształcenia i sposoby oceny		
Numer przedmiotowego efektu kształcenia	Sposoby weryfikacji	Warunki zaliczenia
P_W01	Obserwacja (ocena aktywności na zajęciach, zaangażowania w wykonywanie ćwiczenia)	60% z kartkówki / kolokwium
P_W02	Obserwacja (ocena aktywności na zajęciach, zaangażowania w wykonywanie ćwiczenia)	60% z kartkówki / kolokwium
P_U01	Obserwacja (ocena aktywności na zajęciach, zaangażowania w wykonywanie ćwiczenia)	60% z kartkówki / kolokwium
P_U02	Obserwacja (ocena aktywności na zajęciach, zaangażowania w wykonywanie ćwiczenia)	60% z kartkówki / kolokwium
P_U03	Obserwacja (ocena aktywności na zajęciach, zaangażowania w wykonywanie ćwiczenia)	60% z kartkówki / kolokwium
P_K01	Obserwacja (ocena aktywności na zajęciach, zaangażowania w wykonywanie ćwiczenia)	60% z kartkówki / kolokwium
17. Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności	Przeciętna liczba godzin na zrealizowanie aktywności	
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:	udział w wykładach	15x1h = 15h
	udział w seminariach	15x1h = 15h
	udział w ćwiczeniach	
	udział w innych formach kształcenia	
	konsultacje	5x1h = 5h
	łącznie	35h
Samodzielna praca studenta	przygotowanie do seminariów	15x1h = 15h
	przygotowanie do ćwiczeń	
	przygotowanie do sprawdzianów	5x2h = 10h
	e-learning	
	przygotowanie do egzaminu/zaliczenia końcowego	
	łącznie	25h
łącznie		60h
Summaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu		2
18. Summaryczne wskaźniki charakteryzujące przedmiot		
Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich		1
Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje za nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym		1

19. Literatura	
19.1. Podstawowa	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kot SM, Jakubowski J, Sokołowski A. Statystyka. Wyd. II, Difin S.A., Warszawa 2011. 2. Stanisław A. Biostatystyka. Wyd. I, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2005. 3. Lemańczyk A. Statystyka w pigułce. Wyd. I, UM Poznań, Poznań 2008. 4. Lemańczyk A. Zbiór zadań ze statystyki medycznej. Wyd. I, UM Poznań, Poznań 2008. 5. Łomnicki A. Wprowadzenie do statystyki dla przyrodników. Wyd. II, PWN, Warszawa 2013. 	
19.2. Uzupełniająca	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Stanisław A. Przystępny kurs statystyki z zastosowaniem STATISTICA PL na przykładach z medycyny – TOM I-III. Wyd. I, StatSoft, Kraków 2006. 2. Watała C. Biostatystyka - wykorzystanie metod statystycznych w pracy badawczej w naukach biomedycznych. Wyd. II, Alfa Medica Press, Bielsko-Biała 2012. 3. Petrie A, Sabin C. Statystyka Medyczna w zarysie. Wyd. I, PZWL, Warszawa 2006. 4. Jóźwiak J, Podgórski J. Statystyka od podstaw. Wyd. VII, PWE, Warszawa 2012. 5. Sobczyk M. Statystyka opisowa. Wyd. I, C.H. Beck, Warszawa 2010. 6. Kukuła K. Elementy statystyki w zadaniach. Wyd. II, PWN, Warszawa 2011. 7. Piłatowska M. Repetytorium ze statystyki. Wyd. I, PWN, Warszawa 2007. 	
20. Inne przydatne informacje o module/przedmiocie	
20.1. Liczebność grup	Seminaryjna
20.2. Materiały do zajęć	Treści zawarte w Wykładach
20.3. Miejsce odbywania się zajęć	Sala komputerowa 12 stanowiskowa
20.4. Miejsce i godzina konsultacji	Zakład Statystyki, godziny do uzgodnienia z prowadzącymi zajęcia
20.5. Inne	Obecność na zajęciach obowiązkowa, wymagane przestrzeganie regulaminu i przepisów BHP

21. Formy oceny – szczegóły				
Efekt	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
P_W01	Nie zna literatury, nie potrafi zaplanować i zrealizować działań badawczych	Zna literaturę przedmiotu. Korzystając z pomocy potrafi zrealizować działania badawcze	Korzystając z pomocy potrafi wykorzystać literaturę przedmiotu, planuje i realizuje działania badawcze	Potrafi samodzielnie wykorzystać literaturę przedmiotu i samodzielnie zaplanować i zrealizować działania badawcze
P_W02	Nie potrafi zaplanować i przeprowadzić analizy danych empirycznych	Korzystając z pomocy planuje i analizuje dane badawcze	Sporadycznie korzystając z pomocy planuje i analizuje dane badawcze	Samodzielnie planuje i analizuje dane badawcze
P_U01	Nie potrafi sformułować wniosków z analizy danych	Potrafi wyciągać podstawowe wnioski uzyskane na podstawie przeprowadzonych analiz	Wykazuje umiejętności prognozowania i wnioskowania na podstawie danych uzyskanych z różnych źródeł oraz przeprowadzonych analiz	Wykazuje pogłębione umiejętności prognozowania i wnioskowania na podstawie danych uzyskanych z różnych źródeł oraz przeprowadzonych analiz
P_U02	Nie potrafi analizować danych i formułować wniosków	Korzysta z pomocy podczas analizy danych, nie potrafi samodzielnie wyciągać wniosków	Analizuje uzyskiwane wyniki i formułuje podstawowe wnioski	Samodzielnie potrafi analizować uzyskiwane wyniki badań i formułować odpowiednie wnioski
P_U03	Nie potrafi zaplanować i przeprowadzić analizy danych empirycznych	Korzystając z pomocy planuje i analizuje dane badawcze	Sporadycznie korzystając z pomocy planuje i analizuje dane badawcze	Samodzielnie planuje i analizuje dane badawcze
P_K01	Nie potrafi zaproponować metody analizy do danych doświadczalnych	Korzystając z pomocy potrafi wybrać metodę analizy do zadanych danych	Do zadanych danych wybiera metodę analizy, przygotowuje i opracowuje wyniki	Do zadanych danych samodzielnie wybiera metodę analizy, przygotowuje i opracowuje wyniki

* ocena celująca – wiedza i umiejętności dla wszystkich efektów kształcenia osiągają średnią punktację powyżej 98%.